

Sahaben 'Amr ibn al-'As

Innehåll

- 'Amr ibn al-'As uppväxt
- 'Amr ibn al-'As härstamning
- Hans liv före islam
- När 'Amr ibn al-'As antog islam
- Hans roll under Profeten ﷺ
- Hans roll under de rättleda kaliferna
- 'Amr ibn al-'As och erövringen av Egypten
- 'Amr ibn al-'As och slaget vid Siffin
- Hans död

Berättelsen om den ädle sahaben 'Amr ibn al-'As må Allah vara nöjd med honom — känd som *"Arabernas strategiske geni"* — är fylld av händelser och dramatiska episoder som historien bevarat fram till idag. Han var mycket intelligent, värtalig och spelade en avgörande roll i flera stora historiska händelser, såsom slaget vid Siffin och erövringen av Egypten.

'Amr ibn al-'As uppväxt

Lärda skiljer sig åt om året då 'Amr ibn al-'As föddes. Vissa säger 47 år före hijra, andra 45 år. Han föddes i Mekka och tillhörde Banu Sahl, en av Qurayshs rika och inflytelserika stammar. Han växte upp som ledare och

hövding.

Hans far lade stor vikt vid hans uppfostran och utbildning. Som barn lärde han sig läsa och skriva, och därefter poesi. Han var känd för sin vältalighet och skarpa tunga bland Qurayshs ungdomar.

Han arbetade med handel, precis som sin far, och reste till Levanten, Jemen, Abessinien och Egypten.

'Amr ibn al-'As härstamning

Hans namn: **'Amr ibn al-'As ibn Wa'il ibn Hashim ibn Sa'id ibn Sahn ibn 'Amr ibn Husays ibn Ka'b ibn Lu'ayy ibn Ghalib ibn Fihri ibn Malik ibn an-Nadr.**

Hans titel: **Dahiyat al-'Arab** (Arabernas strategiske geni).

Hans kunya: **AbU 'Abdillah** eller **AbU Muhammad.**

Hans mor: **an-Nabigha** från stammen 'Anaza. Det sägs också att hon hette an-Nabigha bint Khuzayma ibn al-Harith, eller Salma bint Harmala, kallad an-Nabigha. Hon togs som fånge i jahiliyya och såldes till al-'As ibn Wa'il.

Hans bror: **Hisham ibn al-'As.**

Hans söner: **'Abdullah ibn 'Amr ibn al-'As, Muhammad ibn 'Amr ibn al-'As.**

Hans fruar: **Umm KulthUm bint Oqba, Rayta bint Munabbih.**

Hans liv före islam

Före islam var 'Amr ibn al-'As en av Profetens ﷺ starkaste motståndare. När hans bror Hisham antog islam fängslade och torterade deras far honom, tills han flydde till Abessinien.

När de första muslimerna utvandrade till Abessinien skickade Quraysh 'Amr ibn al-'As med gåvor till Negus för att få honom att utlämna muslimerna. Men när Negus hörde Ja'far ibn Abi Talibs ord vägrade han lämna ut dem.

Trots sin list försökte 'Amr hetsa Negus mot muslimerna och sade:

"De säger något annat om Jesus, Marias son, än vad du säger."

Han deltog också i striderna mot muslimerna:

- Han var med vid **Badr**,
- vid **Uhud**,
- och spelade en stor roll i **slaget vid al-Khandaq**.

När 'Amr ibn al-'As antog islam

'Amr ibn al-'As antog islam år **8 hijri**, på Negus' hand i Abessinien efter Hodaybiyya-avtalet.

Han reste sedan sjövägen till Profeten ﷺ i Medina. På vägen mötte han **Khalid ibn al-Walid** och **Othman ibn Talha**, som också var på väg för att anta islam.

De tre antog islam tillsammans i månaden Safar år 8 hijri. Profeten ﷺ blev mycket glad och sade:

"Mekka har kastat sina ädlaste hjärtan till oss."

Omar ibn al-Khattab brukade förundras över att 'Amr dröjde så länge med att anta islam trots sin intelligens. 'Amr svarade:

"Hur kan du förundras, o Omar, över en man vars hjärta är i någon annans hand? Han kan inte frigöra sig förrän Allah vill det."

Omar sade: **"Du har rätt."**

Hans roll under Profeten ﷺ

Profeten ﷺ älskade 'Amr ibn al-'As och gav honom många uppdrag.

När Profeten ﷺ fick veta att stammen **Quda'a** förberedde ett angrepp mot Medina, skickade han 'Amr med 300 soldater och 30 ryttare. De stred mot Quda'a och deras allierade i **slaget vid Dhat as-Salasil** och segrade.

Vid **erövringen av Mekka** befallde Profeten ﷺ honom att förstöra avguden **Suwa'**, en av arabernas mest kända avgudar. Han krossade den och återvände till Profeten.

Samma år skickade Profeten ﷺ honom till Oman för att kalla dess folk till islam. Folket antog islam, och Profeten ﷺ utsåg honom till ansvarig för

zakat och allmosor där. Han stannade i Oman tills Profeten ﷺ dog.

Hans roll under de rättleda kaliferna

AbU Bakr as-Siddiq skickade ett brev till 'Amr ibn al-'As i Oman efter Profetens död och befallde honom att fortsätta sitt arbete som tidigare. Sedan kallade han honom att delta i **avfällingskrigen**.

'Amr stred mot BanU 'Amir och mot Quda'a och segrade.

Efter avfällingskrigen befallde AbU Bakr honom att bege sig till Levanten med 7 000 soldater. Han marscherade till Palestina och deltog i nästan alla strider där, bland annat:

- Ajnadayn
- YarmUk

Han belägrade Jerusalem som befälhavare över den palestinska fronten. När romarna använde katapulten bad han om förstärkning, och AbU Obayda och Khalid ibn al-Walid kom till hans hjälp. Jerusalem öppnades efter att Omar ibn al-Khattab själv kommit, enligt patriarken Sophronios' begäran.

'Amr ibn al-'As och erövringen av Egypten

'Amr ibn al-'As ledde den muslimska armén mot Egypten genom Sinai under Omars kalifat. Han nådde al-'Arish på Id al-Adha år 18 hijri.

Han marscherade med cirka 4 000 soldater till Bilbays, sedan till 'Ayn Shams, och slog läger i byn **Umm Dunayn** norr om Babylon-fästningen.

Han stred mot bysantinerna i flera veckor utan avgörande resultat och bad därför Omar om förstärkning. Omar skickade **10 000 soldater** under ledning av **az-Zubayr ibn al-'Awwam**.

Umm Dunayn föll, och romarna flydde till Babylon-fästningen.

'Amr skickade trupper för att erövra provinserna och öppnade:

- Fayyoum
- al-Minufiyya
- flera andra områden

Han själv belägrade Babylon och erövrade det den 21 Rabi' al-Akhir år 20

hijri. Han gav Egyptens folk trygghet för deras liv, egendom, religion och kyrkor.

Därefter marscherade han mot Alexandria och öppnade alla byar och städer på vägen. Han nådde Alexandria i mitten av Rajab samma år och belägrade staden i fyra månader tills Allah gav seger den 28 DhU al-Qa'da år 20 hijri.

Omar utsåg honom till guvernör över Egypten. Han grundade staden **al-Fustat** och genomförde många reformer.

Han avsattes av Othman år 23 hijri, men återinsattes som guvernör år 39 hijri av Mu'awiya ibn Abi Sufyan.

'Amr ibn al-'As och slaget vid Siffin

'Amr ibn al-'As var en av dem som höll fast vid att hämnas Othmans död. Han anslöt sig till Mu'awiya i Levanten och stödde honom i slaget vid Siffin mot kalifen 'Ali ibn Abi Talib.

När striden lutade till 'Alis fördel använde 'Amr sin list. Det sägs att han var den som föreslog att Mu'awiyas soldater skulle höja mushaf på sina spjut — en symbol för att låta Qur'anen avgöra konflikten.

'Ali accepterade skiljedom och återvände till Kufa. Han utsåg AbU MUSA al-Ash'ari som sin representant, medan Mu'awiya utsåg 'Amr ibn al-'As.

Skiljedomen hölls i DUMat al-Jandal i Ramadan år 37 hijri.

Hans död

Den ädle sahaben 'Amr ibn al-'As må Allah vara nöjd med honom dog år **43 hijri**. Det råder oenighet om hans ålder vid döden:

- vissa säger **90 år**,
- andra **99 år**,
- andra **70 år**.

Han dog i Egypten och begravdes nära al-Muqattam.

Källor

- al-Asbahani: *Ma'rifat al-Ashab*
- Ibn Hazm: *Jumharat Ansab al-'Arab*

- Ibn 'Abd al-Barr: *al-Isti'ab fi Ma'rifat al-Ashab*
- adh-Dhahabi: *Siyar A'lam an-Nubala'*
- Ibn 'Asakir: *Tarikh Dimashq*
- Ibn Hajar al-'Asqalani: *al-Isaba fi Tamyiz as-Sahabah*
- Ibn Kathir: *al-Bidaya wa-n-Nihaya*
- Ibn Sa'd: *at-Tabaqat al-Kubra*
- at-Tabari: *Tarikh al-Umam wa-l-Muluk*
- al-Baladhuri: *FutUh al-Buldan*
- Ibn al-Athir: *Usd al-Ghaba fi Ma'rifat as-Sahabah*